

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE MEDI AMBIENT I ORDENACIÓ TERRITORIAL DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1093-2011

Fq.Con.núm. 33/27

VIII legislatura

Any 2014

Núm. 71

**Presidència
de l'Honorable Sra. Lourdes Bosch i Acarreta**

Sessió celebrada dia 24 de setembre del 2014

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 4739/14**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a reserva marina de Llevant. 998
- 2) **RGE núm. 5519/14**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a millora del servei de transport públic amb autobús a zones turístiques de Mallorca. (**Retirada**). 1001
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Començarem la sessió d'avui, i en primer lloc demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. BONET I BONET:

Sí, presidenta. Cosme Bonet substitueix Joan Boned.

LA SRA. PRESIDENTA:

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu a les proposicions no de llei RGE núm. 4739/14, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a reserva marina de Llevant; i RGE núm. 5519/14, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a millora del servei de transport públic amb autobús a zones turístiques de Mallorca.

1) Proposició no de llei RGE núm. 4739/14, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a reserva marina de Llevant.

Per defensar la proposició no de llei RGE núm. 4739/14, per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Carbonero, per un temps de deu minuts.

EL SR. CARBONERO I MALBERTI:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Més d'11.000 hectàrees de superfície marítima protegida s'estenen al nord-est de Mallorca i formen la reserva marina més gran de tota la Mediterrània. Aquesta no és l'única singularitat de la reserva de davant Cala Rajada; els seus impulsors foren els pescadors professionals de la zona, que en una inusual mirada cap al futur a llarg termini apostaren per protegir l'entorn i així no acabar amb un recurs natural, el peix, que dona per viure a 47 famílies de la confraria. Set anys després de la seva creació els pescadors constaten que els resultats són positius: "Amb menys hams i menys xarxes treim tant o més peix que abans", diu Joan Mercant, patró major de la confraria de Cala Rajada. Tomeu Garau, també pescador, ho confirma: "Hi ha més peix i és més gros".

Aquesta millora, però, no està registrada enlloc oficialment. Des de l'any 2011 ni la Conselleria de Medi Ambient ni el ministeri no en duen cap tipus de seguiment científic a causa de la manca de pressupost. Els mateixos pescadors són els que s'encarreguen d'efectuar el control de les peces que capturen, anotant aspectes com la talla i els quilos en un quadern. Els biòlegs del Centre Oceanogràfic de Balears que van efectuar el seguiment de la reserva durant els seus primers quatre anys de vida indiquen que ja el 2011 s'havien registrat millores. Els molls -sabem que és un tipus de peix- eren fins a un centímetre més grans, per exemple. Els clubs de busseig també havien notat la presència de bancs de peixos més grans i més freqüència d'espècies com els anfosos, els corballs o els déntols.

Un altre aspecte que ha disminuït en nom de la crisi és la vigilància. En principi hi havia d'haver torns de 24 hores, però només n'hi ha d'unes vuit hores al dia. Això significa que una altra vegada són els pescadors els que en la mesura del que és possible fan de guardians. "Trobam molts de furtius", diuen. Els vespres, a prop de Cap Ferrutx, on la pesca està totalment

prohibida, sovintegen els llums davall de l'aigua, que evidencien la presència d'un furtiu submarí duent a terme la seva activitat il·legal i d'altra banda molt lucrativa. A la manca de vigilància s'afegeix el fet que les infraccions no es paguen; el personal, si no va acompanyat de la Guàrdia Civil, només pot obrir expedients i no posar multes.

Els mesos de març i abril del 2007 es publicaren les ordres que establien els límits de la reserva marina d'interès pesquer de Cala Rajada i els seus usos permesos. La història d'aquest espai protegit havia començat set anys abans a un bar, en una reunió que Tomeu Garau, pescador, va mantenir amb qui llavors era el cap de servei de Recursos Hídrics del Govern balears. Era l'inici d'uns anys de lluita contra els elements i de pedagogia en una terra poc acostumada als límits. La proposta era la següent: protegir una zona privilegiada per afavorir la regeneració i el desenvolupament de recursos pesquers sostenibles i així preservar d'una manera de viure tradicional. Els pescadors establiren períodes d'arts de pesca, amb la disminució d'un 50%, i a vegades un 75%, tant el nombre d'arts de pesca com els dies de feinejar permesos. Ho varen fer, diuen, "pensant en el futur i pensant en els nostres fills".

Però el futur de la reserva depèn de la vigilància i del seguiment científic que el MAGRAMA, Ministeri d'Agricultura, i la conselleria facin. Per això presentam aquesta proposició no de llei, que aquesta vegada, Sr. Abril, esper sense cap tipus de dubte que anirà bé, serà positiu el vot de tota la cambra. No, ho dic perquè en parlam, a vegades, que no n'hi ha ni una que vagi bé, però aquesta segur, segur que anirà bé: el Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears i el Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient que incloguin als pressupostos del 2015 una partida suficient per reprendre el seguiment científic de la reserva marina del Llevant de Mallorca per tal que la gestió d'aquesta sigui dinàmica, i que les regulacions establertes es puguin adaptar segons els resultats obtinguts. Res més, gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Torn de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari MÉS té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Abril, per un temps de deu minuts.

EL SR. ABRIL I HERVÁS:

Bona tarda a totes i a tots. No passi pena, Sr. Carbonero, que com crec que en el 99,9% de les proposicions que presentam uns o altres estarem d'acord, tot i que evidentment hi ha matisos i diferències, i en això consisteix la pluralitat, que és la base de la democràcia.

Bé, jo pens que..., bé, vagi per endavant el suport, per tant, a aquesta proposició no de llei, tot i que sí m'agradaria, perquè no ens repetíssim una mica tots, afegir un poc... o posar una mica més d'informació damunt la taula, i m'atreviria a dir que

la situació que el Grup Socialista d'alguna manera denuncia o vol fer palesa amb aquesta proposició no de llei en relació amb la reserva marina de Llevant és pràcticament extensible al conjunt de reserves marines que tenim declarades a Balears; en tenim set i justament la de Llevant és la darrera que es va declarar, l'any 2007; la primera va ser el 99. És una reserva que a més du, juntament amb altres dues, la d'El Toro i la de les illes Malgrats, des del darrer trimestre de 2011 sense cap tipus de vigilància. Aquesta, a més, té l'especificitat que té una part d'aigües interiors, que són directament competència de la comunitat, i una altra part d'aigües exteriors que corresponen al ministeri, i entenc que amb la proposició s'insten les dues institucions perquè cada una es faci càrrec del que li toca, perquè a més aquesta en concret és la de major extensió de les set que hi ha declarades, que són la de Badia de Palma, nord de Menorca, Fornells, Eivissa i Formentera, Migjorn, El Toro i Malgrats, com els acab de dir fa un moment, i aquesta de Llevant. Aquestes set més el Parc Nacional de Cabrera, més les àrees marines protegides en funció de la Llei de patrimoni natural i biodiversitat conformen el que amb la Llei de pesca, que fa mesos, quasi un any, que vam aprovar en aquesta cambra, es coneix com la Xarxa balear d'àrees marines protegides. Quasi diria que això que diuen en aquesta proposició es pot fer extensiu no només a les set reserves marines sinó al conjunt de la Xarxa balear d'àrees marines protegides.

Trobant-nos en aquesta situació d'uns espais amb el màxim nivell de protecció, marins i pesquers, sense vigilància, sense pràcticament vigilància, que no és que s'hagi retallat, és que en alguns casos, com el de Llevant, és que s'ha desmantellat, és un frau; és un frau sobretot perquè impossibilita que aquests espais..., no dic que sigui un frau que cometi ningú, és que ens enganam a nosaltres mateixos, perquè impossibilita que compleixin aquestes àrees, aquestes reserves, les dues funcions bàsiques que tenen: una, la que el seu propi nom indica de reserva, que per tant ha de tenir una funció de protegir l'ecosistema i la biodiversitat que allà es dona; i l'altra de gestió pesquera, perquè com molt bé ha dit el Sr. Carbonero moltes d'aquestes reserves marines han estat iniciativa i han estat cogestionades, per no dir pràcticament gestionades, pel mateix sector pesquer, que tant interessa a vegades al conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori, i no són per tant una cabòria ecologista que ho volem protegir tot, no? No, és una cosa que té molt a veure també amb l'economia i amb el sector primari, que està bastant malmès en aquesta terra.

Per tant tenim des de finals de 2011 que pràcticament no només s'ha reduït sinó desmantellat el servei de vigilància d'aquesta i de quasi totes les reserves marines protegides i de la Xarxa balear d'àrees marines protegides, que s'han suspès els programes de seguiment dels recursos biològics i pesquers que hi havia i que es feien sobretot amb els mateixos pescadors, i a més no s'ha reunit ni una sola vegada cap comissió de seguiment de cap d'aquestes reserves al llarg de la legislatura. I a més no s'aplica la Llei de pesca que vam aprovar fa un any, que, bé, entenc que s'ha suspès tota una sèrie d'articles per part del Constitucional, que això ja tots ens ho vàiem venir de qualque manera, però això no és excusa perquè almanco els mínims, perquè aquests espais, si són reserva i respectam el seu nom i la seva funció, estiguin mínimament protegits, perquè estiguin mínimament protegits han d'estar mínimament vigilats, i hi ha una part de recursos que toquen a la comunitat, i en el cas

de la reserva de Llevant hi ha una part de recursos, com diu aquesta proposició no de llei, que toquen al Govern central.

Podríem afegir més, encara, i és que es pot dir "no, és que no tenim recursos"; supòs que ara el Grup Popular ens dirà "no, és que vostès ens varen deixar els calaixos buits", i aquestes coses; però, bé, hi ha una cosa tan senzilla com el fet que les taxes que es cobren, perquè la pesca està restringida però hi ha busseig i hi ha pesca submarina, i es recapten bastants de doblers per aquesta qüestió; idò els doblers que es recapten per aquesta qüestió, (...) la Llei de taxes, que es reinverteixin justament en el manteniment, la cura i la vigilància d'aquestes reserves marines.

Crec que és una proposició o entenc que és una proposició no per fer-nos retrets uns als altres, sinó que tenim un..., Houston tenim un problema, en aquest cas tenim unes reserves marines que tots estam d'acord que s'han de protegir, que s'han de dotar de recursos, hi ha les eines per posar-los, hi ha una part de responsabilitat d'aquí, hi ha una part de responsabilitat del Govern central, i per tant res més que reiterar el suport a la iniciativa i dir que tot està per fer i tot és possible, llevat de deixar les coses com estan, perquè això és el que seria del tot inassumible. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Martí, per un temps de deu minuts.

EL SR. MARTÍ I BALLESTER:

Gràcies, presidenta. Veig que l'aigua fa florir el bon humor al Sr. Carbonero i això és bo. Veurem si la pitonissa ha encertat o no.

Mirin, jo intentaré fer una exposició clara i argumentada de la posició del Grup Parlamentari Popular davant la iniciativa presentada pel Grup Parlamentari Socialista. Les reserves marines són figures de protecció mitjançant les quals es regulen els usos i l'explotació del medi marí per tal d'incrementar-ne la regeneració natural dels recursos i de conservar-ne els ecosistemes marins més representatius. Així, dins l'àmbit de les reserves hi ha tota una sèrie de limitacions d'activitats, i s'estableixen zones de protecció especial, com molt bé deia el Sr. Abril, on es restringeix totalment l'activitat extractiva. Aquestes zones s'ha comprovat que actuen com a focus de (...) i que proliferen les espècies comercials a tota la seva àrea d'influència. Per tant les reserves són, a més de figures de protecció d'ecosistemes i d'espècies, instruments de gestió pesquera que permeten una explotació sostenible dels recursos.

Amb aquests objectius generals la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears impulsa la creació, l'any 1999, de tres reserves marines de manera que s'avança a les obligacions que li corresponen en virtut del protocol sobre les zones especialment protegides i la diversitat biològica a la Mediterrània; això ho podem trobar al BOE núm. 302, de 18 de desembre de 1999. D'aleshores ençà la Direcció General de Medi Rural i Marí s'ocupa de la gestió amb l'assessorament de les comissions de seguiment, que sí es fan, òrgans integrats per representants de les administracions públiques, confraries de pescadors, associacions de pescadors recreatius, clubs nàutics, grups de conservacionistes i altres col·lectius relacionats amb les reserves marines.

Les reserves marines que existeixen a les Illes Balears són la Badia de Palma, compresa entre el club nàutic de S'Arenal i el Cap de Regana, declarada l'any 1982 però sense cap regulació efectiva; la del nord de Menorca i la dels Freus d'Eivissa i Formentera, declarades també l'any 1999; el maig del 2002 se'n declara una altra, la reserva marina del Migjorn de Mallorca, al sud de l'illa; l'any 2004 es declaren les reserves marines de l'illa d'El Toro i les illes Malgrats; i finalment el 2007 es va declarar la reserva marina del Llevant de Mallorca, que justament amb la reserva marina de Cala Rajada i d'àmbit estatal ha fet augmentar unes 60.000 hectàrees l'espai marítim protegit mitjançant aquestes figures a les nostres Illes Balears.

Les mesures genèriques de gestió que ha impulsat progressivament la Direcció General de Medi Ambient Rural i Marí són l'abalisament dels límits i les zones de protecció màxima, la contractació d'equips de vigilància i l'adquisició de llanxes pneumàtiques per controlar les activitats i el seguiment científic. Aquest seguiment, que duen a terme conjuntament tècnics de la Direcció General de Medi Rural i Marí i biòlegs del Centre d'Estudis Avançats de Blanes, el CSIC, i de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats amb el CSIC i la UIB, consisteix a catalogar les comunitats biològiques de peixos i dels fons i fer el seguiment de l'evolució de les poblacions de peixos per verificar l'esperable efecte de la reserva: increment del nombre d'individus i de les seves talles. A hores d'ara els resultats són significatius, i ho confirmen tots els integrants, tots els integrants de les comissions, que sí es fan, de seguiment que he mencionat anteriorment.

La Llei de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears resol el dèficit normatiu del sector pesquer de la nostra comunitat autònoma. La nova llei contempla mesures modernes de conservació i gestió dels recursos marins vius, com són els plans de gestió insulars o pluriinsulars, anuals o plurianuals, els plans de recuperació per a les espècies concretes o els plans experimentals. La norma preveu la creació, d'acord amb les obligacions europees, de censos i registres oficials, que es duen a terme actualment, que s'estan fent per a les diferents modalitats de pesca professional per tal d'assegurar que les barques de les Balears puguin pescar en el futur a les pròpies aigües interiors. Amb el nou marc legislatiu, a més, es reforça la figura de reserva marina, eina fonamental de la política pesquera balear, amb la creació de la Xarxa balear d'àrees marines protegides, es regula pesca marítima i recreativa, que actualment genera un important moviment econòmic i comercial, i s'obrirà la porta perquè els pescadors puguin contemplar l'activitat extractiva amb altres activitats

econòmiques relacionades, en particular amb el turisme pesquer, una reivindicació històrica del sector.

Parlant del sector, i especialment a la zona d'aquesta PNL mencionada, la reserva marina de Llevant, i com molt bé ha dit el Sr. Carbonero, el patró major de la zona, el Sr. Joan Mercant, que vostè, Sr. Carbonero, segur que coneix personalment, en una de les darreres entrevistes -que veig que també ha llegit i que tenc jo també aquí- va dir que efectivament la reserva marina creix de manera adequada.

Sr. Carbonero, miri, a les nostres illes hi ha set reserves marines, no n'hi ha una més important que les altres, i molt bé ho ha dit el Sr. Abril. Li vull recordar, per si ho ha oblidat, que l'article 8 de la Llei 6/2013, de pesca a Illes Balears, obliga a fer un seguiment periòdic a les reserves marines, periòdic, Sr. Carbonero, i el fa el personal de la conselleria en col·laboració amb altres membres involucrats, com ja he informat abans. I també vull recordar-li que quan una reserva marina té cinc anys o més, com és el cas, ja no és necessari fer un seguiment anual sinó cada tres o quatre anys, perquè la mateixa reserva es regula ella mateixa, com fan tots els cicles naturals.

A una altra entrevista del Sr. Mercant de fa poc temps, el Sr. Mercant afirma, com fa també vostè ha dit, que amb menys hams i menys xarxes "treim tant o més peix que abans", i el Sr. Tomeu Garau, un altre pescador que assistia a l'entrevista, confirma les paraules del Sr. Mercant, hi ha més peix i més gros. I li demano, Sr. Carbonero, per què no ha fet una PNL per a totes les reserves marines, que seria allò lògic?, com molt bé ha recalcat el Sr. Abril; o és que presentarà una PNL per a cada una de les reserves marines de les Illes Balears i d'aquesta manera complirà o omplirà expedients parlamentaris? I li demano: quina quantia o partida proposa vostè que s'inclouï al pressupost del 2015?, quina és per a vostè la quantia suficient? Digui'm una xifra, Sr. Carbonero. És capaç vostè de dir-me al seu torn de rèplica la xifra que proposen vostès i argumentar-me el perquè d'aquesta xifra? I també argumentar-me per què aquesta PNL només insta per a una reserva marina i no per a les set, no per a totes? No voldria ser malpensat.

Sr. Carbonero, després de tot l'argumentari que li he exposat el Grup Parlamentari Popular no donarà suport a la seva iniciativa, perquè estam convençuts que el Govern balear, gestionat pel Partit Popular, assignarà i fixarà un pressupost per al 2015 ajustat a la realitat i a la necessitat de cada conselleria i les seves direccions generals. Sempre es pot fer més, sobretot fent despeses sense miraments i sense tenir els doblers per fer-ho; vostès, d'això, sí que en saben més que nosaltres. O com varen fer vostès, directament no fer pressupostos per a l'any següent. Li puc assegurar que l'actual govern del Partit Popular no ho farà.

Miri, si vol i li pareix bé, i no està enfadat, no està enfadat amb mi per treure-li els colors, li proposam "instar que es continuï fent el seguiment i control de totes les reserves marítimes", no només de la reserva marina del Llevant, i d'aquesta manera la seva feina, per dur endavant aquesta iniciativa, no caigui en sac foradat.

En les seves mans ho deixam i esper que per ser del grup que dona suport al Govern, qui li demana canviar el sentit de la iniciativa, no la faci desviar del sentit comú de la nostra proposta. Moltes gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Vol fer ús de la paraula per contradiccions el grup proponent? Té cinc minuts.

EL SR. CARBONERO I MALBERTI:

Sí, gràcies, entenc, doncs, que vostès acceptarien o fan una proposta d'estendre la proposta que feim nosaltres de la reserva de Llevant a totes les reserves. És així, Sr. Martí?

EL SR. MARTÍ I BALLESTER:

D'ampliar a les set reserves, no ampliar el tema de pressupost, perquè entenem, el grup parlamentari, que el pressupost que se signi l'any 2015 és el que s'ajusta a les realitats i el que, si vol vostè, li pareix bé, i perquè això, aquesta iniciativa seva no quedi en no res, amb una votació negativa, instar que es continuï fent el seguiment a les reserves marines de les Illes Balears.

EL SR. CARBONERO I MALBERTI:

Sra. Presidenta, gràcies, per permetre aquest diàleg. Entenc que podria ser una cosa pareguda a aquesta, que "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears que continuï fent el seguiment científic de les reserves marines existents".

EL SR. MARTÍ I BALLESTER:

Sí, seria factible fer aquesta instància al Govern.

EL SR. CARBONERO I MALBERTI:

Si es així, nosaltres acceptam la proposta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Grup MÉS? Se ha entendido aprobada per unanimidad.

EL SR. CARBONERO I MALBERTI:

Sí, l'escriuré, no, sí: "El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears i el Ministeri d'Agricultura i Medi Ambient que continuï amb el seguiment científic de les reserves marines existents a les Illes Balears."

Només una cosa, ho veu com avui ho votaríem tots a favor?

EL SR. MARTÍ I BALLESTER:

Ja li dic que l'aigua ens ha anat bé a tots.

2) Proposició no de llei RGE núm. 5519/14, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a millora del servei de transport públic amb autobús a zones turístiques de Mallorca.

LA SRA. PRESIDENTA:

A veure, a continuació passam al debat de la segona i darrera proposició no de llei, RGE núm. 5519/14, del Grup Parlamentari Socialista, relativa a millora del servei de transports públics amb autobús a zones turístiques de Mallorca. Per part del grup parlamentari proponent té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Bonet, per un temps de deu minuts.

EL SR. BONET I BONET:

Gràcies, Sra. Presidenta. Serà molt breu perquè és una qüestió d'ordre en realitat.

El mes de maig vàrem proposar aquesta PNL que parla de millorar el servei de transport públic a les zones turístiques, ho vàrem fer perquè pensàvem que era necessari evitar problemes i queixes, desbordaments, *overbookings* del servei que havia succeït durant l'estiu de 2013 i del qual ens havia arribat prou informació. La proposta, per tant, era una proposta en positiu que tenia sentit a principis d'estiu, tot s'ha de dir.

De fet, amb les informacions del propi Consorci de Transports de Mallorca informaven sobre la nova línia de s'Arenal a Ses Covetes, que ja sumava més de 14.000 usuaris en tres mesos, demostra, de qualque manera, la gran demanda que existeix d'aquest servei d'autobusos a les zones turístiques, reconeixent, d'alguna manera, el sentit que tenia la nostra proposició no de llei. És evident, per tant, la necessitat, o hagués estat evident si ho haguéssim parlat a principis d'estiu, la necessitat d'augmentar freqüències, reforçar les línies, com es demana a la PNL, o tenir un sistema per cobrir els problemes puntuals de manca d'espai que s'han succeït també aquest estiu. Una proposició no de llei, en definitiva, enfocada a la temporada alta turística.

L'any passat també vàrem presentar una proposició no de llei sobre la reducció de freqüències de tren durant l'estiu, que es va debatre en aquest parlament el mes d'octubre, a principis, es va votar en contra i es va dir que era per estar desfasada, perquè ja havia passat l'estiu. Idò bé, aquesta proposició no de llei pateix del mateix mal, Parlament tancat, tancat durant l'estiu, per tant, i davant això, tenint en compte que de cara al proper estiu crec que li correspondrà a un govern diferent gestionar el transport públic, Sra. Presidenta retir aquesta proposició no de llei. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Torn de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari MÉS...

EL SR. BONET I BONET:

Sra. Presidenta, he retirat la proposició no de llei.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 8
07001 PALMA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma